

Slovenská akadémia 2021/2022

Demokratické a inkluzívne prostredie pre všetkých

Slovenská akadémia – vzdelávanie k demokratickému a inkluzívnemu školskému prostrediu pre všetkých – sa uskutočnila 13. – 17. októbra 2021 v Bratislave za spolupráce Štátneho pedagogického ústavu a Európskeho Wergeland Centra.

Slovenskej akadémie (ďalej aj Akadémia) sa zúčastnilo 10 školských tímov zo základných (5) a stredných škôl (5) z celého Slovenska, čím bola zabezpečená rôznorodosť školských prostredí, resp. situácií škôl. Boli vybrané základné ako aj stredné školy s rôznym podielom rómskych žiakov, rôznej veľkosti, vo väčších aj menších obciach a mestách.

Program vzdelávacieho podujatia bol venovaný oblasti ľudských práv a vzdelávaniu k ľudským právam zážitkovou metódou vyučovania tak, aby účastníci a účastníčky boli schopní/é predstaviť túto tému a prispôbiť ju vekovej kategórii žiakov a žiačok, ktorých učia. Ako súčasť témy ľudských práv bola otvorená aj téma inklúzie versus integrácie prostredníctvom vizualizácie rôznych foriem začlenenia a vylúčenia, chápania konceptu my versus oni a následnej diskusie metódou „fish bowl“. Exploratívna aktivita v meste zameraná na identifikáciu bariér a inkluzívnych prvkov prispela k identifikácii a uvedomeniu si bariér, s ktorými sa stretávajú vo vlastnom školskom prostredí. Nasledujúci deň bol venovaný oblasti demokratického prostredia a participatívneho prístupu na školách. Predstavený bol aj Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru ako nástroj pre zvýšenie demokratického školského prostredia a rozvoj kompetencií pre demokratickú kultúru. To, akými spôsobmi sa dá uchopiť participatívny prístup na školách, bolo aj témou diskusie s hosťami mládežníckych organizácií Mládež ulice a Vidiacky parlament, ktoré, okrem toho, spoločne s ich partnerskými organizáciami z Islandu predstavili svoje projekty a programy podporujúce participáciu a otvorenú diskusiu o náročných témach na školách. Tretí deň Akadémie bol určený príprave akčných plánov. Na to boli účastníci/účastníčky pripravovaní/é v priebehu celého školenia prostredníctvom aktivít so SWOT analýzou škôl, ktorú školské tímy zaslali pred vzdelávacou aktivitou a ktorá bola v priebehu Akadémie upravovaná na základe konzultácií so školiteľským tímom i vzájomnými diskusiami a pripomienkami od ostatných účastníkov a účastníčok podujatia. Na záver vzdelávacieho podujatia každý školský tím predstavil svoj Akčný plán najprv v skupinách podľa príslušného stupňa vzdelávania; potom boli Akčné plány predstavené aj riaditeľke ŠPÚ, Miroslave

Slovenská akadémia „Demokratické a inkluzívne školské prostredie pre všetkých“ je súčasťou preddefinovaného projektu Inovatívne vzdelávanie učiteľov s cieľom zvýšiť ich interkultúrne kompetencie vo vzdelávacom procese rómskych žiakov v rámci programu Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov financovaného z Nórskeho grantu

a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Working together for a **green, competitive** and inclusive Europe
Working together for an inclusive Europe

Spolu s Rómami dosiahneme viac – Together with Roma, we will achieve more – Jekhetane le Romenca buter keraha

Hapalovej, ktorá spolu so školiteľským tímom odovzdala účastníkom a účastníčkam certifikáty o absolvovaní vzdelávania.

Účastníci a účastníčky v záverečnom hodnotení vzdelávacieho podujatia prostredníctvom online formulára vyzdvihli najmä vysokú odbornosť a otvorený, priateľský prístup školiteľského tímu. Rovnako ocenili využívanie zážitkovej metódy a inšpiratívne aktivity, ktoré môžu preniesť do vlastnej praxe. Hodnotenie účastníkov a účastníčok možno zhrnúť aj slovami jedného/jednej z nich: „Vzdelávacie podujatie bolo originálne a interaktívne s možnosťou nadviazania nových kontaktov, vedené príjemnými lektormi“.

Cieľom Akadémie však nie je len odovzdanie nových informácií v rámci vzdelávacej aktivity, ale aj poskytnutie podpory pri realizácii akčných plánov jednotlivých škôl počas implementačnej fázy v období od novembra 2021 do júna 2022. Na základe analýzy školského prostredia jednotlivé školské tímy sfinalizovali akčný plán v súlade s potrebami školy. Pri jeho formulovaní sa mohli zamerať na jednu alebo viaceré z nasledovných oblastí: vyučovanie a vzdelávanie, vedenie a školské prostredie a spolupráca s komunitou. Väčšine škôl záleží na rozvíjaní dobrých vzťahov medzi jednotlivými aktérmi, a preto ich aktivity sú dominantne zamerané na oblasť výchovy a vzdelávania k ľudským právam a demokratickému školskému prostrediu, čoho dôkazom sú aj ich vízie a ciele, ktoré sa budú snažiť v priebehu realizačnej fázy akadémie dosiahnuť.

Základné školy

ZŠ Jelka

Vízia školy: Vzdelávanie v oblasti ľudských práv ako cesta k zlepšeniu medziľudských vzťahov

1. Zlepšiť vzájomné vzťahy žiakov pochádzajúcich z rôzneho prostredia prostredníctvom zvýšenia úrovne vzdelanosti v oblasti ľudských práv.
2. Uplatňovať tolerantné správanie.
3. Eliminovať negatívne prejavy správania.

ZŠ – Alapiskola Jelenec

Vízia školy: Výchova k ľudským právam – budovanie lepšieho sveta

1. Inovovať školský vzdelávací program a vytvoriť pozíciu koordinátora, ktorý bude zabezpečovať prepojenosť výchovy k ľudským právam v celom vzdelávacom systéme školy.
2. Zvýšiť úroveň vzdelávania pedagógov k ľudským právam a k demokratickému občianstvu.
3. Zvýšiť povedomie žiakov v oblasti ľudských práv pomocou zážitkového učenia.

Slovenská akadémia „Demokratické a inkluzívne školské prostredie pre všetkých“ je súčasťou preddefinovaného projektu Inovatívne vzdelávanie učiteľov s cieľom zvýšiť ich interkultúrne kompetencie vo vzdelávacom procese rómskych žiakov v rámci programu Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov financovaného z Nórskeho grantu

a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Working together for a **green, competitive** and inclusive Europe
Working together for an inclusive Europe

Spolu s Rómami dosiahneme viac – Together with Roma, we will achieve more – Jekhetane le Romenca buter keraha

ZŠ s MŠ Stará Kremnička

Vízia školy: Demokratická a inkluzívna škola rodinného typu pre všetkých

1. Aktivizovať rodičov, aby participovali na činnosti školy.
2. Intenzívnejšia komunikácia so zriaďovateľom, TSP a KC.
3. Spolupracovať s komunitnými aktérmi s cieľom zviditeľniť úspechy školy.

ZŠ Čičava

Vízia školy: Úspešná škola = Úspešná komunita

1. Úspešná spolupráca so všetkými zainteresovanými stranami (rodičia, komunita, ObÚ Čičava, učitelia, pastoračné centrum).
2. Zlepšiť vzájomnú spoluprácu medzi školou a rodičmi, komunitou a občanmi obce, ktorá povedie k aktívnej angažovanosti všetkých zainteresovaných strán.

ZŠ Dvory nad Žitavou

Vízia školy: Škola, ktorá mi pomáha v rozvoji mojej osobnosti a som tu doma

1. Zlepšiť klímu triedy/školy.
2. Zvýšiť odborné povedomie a odstrániť bariéry v prístupe všetkých pedagógov v inkluzívnom prostredí.

Stredné školy

Odborné učilište internátne, Želovce

Vízia školy: Spoločnou participáciou vytvárame pozitívnu klímu v školskej komunite

1. Zriadiť Žiacku školskú radu s cieľom zvýšiť aj participáciu žiakov na živote školy.
2. Aktívne zapájať rodičov a širšiu komunitu (komunitné centrum, dobrovoľníkov, zamestnancov SOŠ) do života školy.

SOŠ podnikania v remeslách a službách, Senica

Vízia školy: Moderná škola 21. storočia – miesto ľudskosti, kultúry a vzdelanosti

1. Znížiť riziká psycho-patologických javov v škole.
2. Zlepšiť medziľudské vzťahy s dôrazom na uplatňovanie demokratických princípov v školskom prostredí.

SOŠ polytechnická, Liptovský Mikuláš

Vízia školy: Škola, ktorá je pre žiaka základným pilierom osobného rastu a pre učiteľa miestom naplnenia svojho poslania.

1. Zlepšiť informovanosť žiakov o dianí v škole.
2. Zlepšiť komunikáciu medzi žiakmi a pedagógmi školy.
3. Zlepšiť školskú klímu prostredníctvom uplatňovania demokratických princípov vo vzdelávaní.

SOŠ obchodu a služieb, Krupina

Vízia školy: Ľudské práva ako cesta k demokratickej škole

1. Zlepšiť partnerský prístup uplatňovaním demokratických princípov a zapájaním žiakov do tvorby školského poriadku.
2. Zvýšiť povedomie o ľudských právach zahrnutím vzdelávania k ľudským právam a demokratickej kultúre do výchovno-vzdelávacieho procesu.

SOŠ technická, Bratislava

Vízia školy: Škola s fungujúcimi demokratickými a inkluzívnymi postupmi a rešpektovaním potrieb všetkých cieľových skupín

1. Osvojenie zručností učiteľov v oblasti identifikovania a rozlišovania jednotlivých ŠVVP, porúch duševného zdravia a začlenenia žiakov s týmito problémami do vyučovania.
2. Zapojiť Žiacku školskú radu do rozhodovacích procesov školy.

Všetkým školským tímom prajeme úspešnú realizáciu projektových aktivít a naplnenie cieľov, ktoré si stanovili!

Slovenská akadémia „Demokratické a inkluzívne školské prostredie pre všetkých“ je súčasťou preddefinovaného projektu Inovatívne vzdelávanie učiteľov s cieľom zvýšiť ich interkultúrne kompetencie vo vzdelávacom procese rómskych žiakov v rámci programu Miestny rozvoj, odstraňovanie chudoby a inklúzia Rómov financovaného z Nórskeho grantu a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Working together for a **green, competitive** and inclusive Europe
Working together for an inclusive Europe

Spolu s Rómami dosiahneme viac – Together with Roma, we will achieve more – Jekhetane le Romenca buter keraha